

DARBININKAS

Kaip protas, taip ir patyrimas nuleidžia mums tikėtis, kad tautos dora bujotų ten, kur tikybiniai principai atmetti.
— Washington.

"DARBININKO" KAINA:
Tris kartus savaitę . . . \$3.00
Vieną sykį savaitėje . . . \$1.50
Bostono apilinkėje . . . \$4.00
Užkrėtyje metams . . . \$4.25
Vienas numeris . . . 5c

VOL. 4 Metai 4 Tel. So. Boston 620. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. So. Boston 620. No. 9 489

Entered as second-class matter September 22, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS., SAUSIO (JANUARY) 23, 1919.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

Pildantysis Komitetas veiks Lietuvos vardu.

LIETUVIŲ ATSTOVYBĖ SU AMBASADOS TEISEMIS.

Iš Washingtono p. Česnulis telegrama praneša, jog Dr. Saulis, Lietuvos provizoriaus valdžios plenipotentas, įgaliotas Pildantįjį Tarybų komitetą Washingtono veikti Lietuvos

Valstybės vardu ir rūpintis Lietuvos piliečiais Suv. Valstybės.

Iš to išeina, jog lietuvių atstovybė Washingtono ingijo ambasados teises. Toji mūsų atstovybė rūpinsis čia lietuviais taip, kaip kitų valstybių ambasadoriai.

Švedai talkon Lietuvai.

ŠIA SAVAITĖ ŠVEDŲ KARIUOMENĖ ISPLAUKIA LIEPOJUN.

Stockholm, sausio 21. Švedijos karinės misijos, kurios sugrįžo iš Lietuvos ir Estijos prielankiai raportavo apie siuntimą liuosnorių armijos į Lietuvą, kur lietuvių kariuomenės neįstengia atsilaikyti prieš bolševikų veržimąsi.

Misijos nepritaria siuntimui ekspedijos į Estiją dėl nebuvimo ten ekonominių resursų.

Pirmoji švedijos kariuomenė turbūt išplauks Liepoją jau šią savaitę.

KAS NEKALTAS.

Pereitą subatą Bostono Transcript turėjo editorialą antgalviu "Self-determination — and more." Rašoma, kad patapsprendimas yra naujas būdas išrišti tautų likimą. Tik bėda esą ta, kad tautos pačios nori nustatyti savo rubežius. Nurodoma, kaip visos tautos vis nori užgriebti sklypą svetimos žemės, arba net visą tautą praryti. Rašo: "Lenkai siekia, kad prijungti prie savo žemės daug tūkstančių ukrainiečių ir lietuvių, o lietuviai savo keliu varosi, kad ištiesti savo autoritetą ant skirtingų ir baisiai nenorinčių latvių. Latviai nemato skirtumo tarp savęs ir letgalų."

ADOMAS VILIMAS.

buvus Lietuvos kooperativiškų B-vių Sąjungos prezidentas, laike karės daug pasidarbavęs šveicarijoje, dabar dirbęs prie Lietuvių Biuro Paryžuje.

Rinkimai Vokietijoje.

RINKIMAI VOKIETIJOJ.

Rinkimų kampanija Vokietijoje buvo labai smarki, ypač gyva agitacija ėjo Berline. Rinkimai buvo sausio 19 d. Nuo 9 val. iš ryto balsavimo vietos buvo atdaros, o jau prieš atidarymą eilės balsuotojų stovėjo. Buvo vyrų ir moterų. Iš ryto moterų buvo daugiau, negu vyrų. Po pietų vyrų skaičius pasididino.

Prie vienos Berlio balsavimo vietos atsirado moteris 89 metų amžiaus su tikietu drėbančioj rankoj. Ji pasakė: "Jūs gal juoksitės iš manęs, senos kvailės, bet man linkma, kad aš dagyvenau iki tos dienos, kada moterys ingijo balsavimo teisę. Dabar aš linkmai mirsiu padavus pirmą, o gal ir paskutinį balsą."

Jai buvo kelias padarytas, kad savo pareigą greit atlikus galėtų grįžti namo. Šiaip jau merginoms ir moterims nebuvo duodama pirmenybės. Savo eilės turėjo laukti. Vyrų sakė, kad norėjote lygių teisių, tai nenorėkite privilegijų. Pažymėtina, jog ėjo balsuoti ir vienuolės.

Visos balsavimo vietos buvo karievių saugojamos. Bolševikai kairiuose vietose norėjo sunaikinti balsus.

Balsavimo pasekmės dar nežinomos, bet dabar išrodo, jog daugiausia atstovų turės socialistų didžiūniečių partija. Vienok sudėjus kitų partijų atstovus krūvon didžiūniečių bus mažiau. Dabartinė valdžia susideda iš socialistų didžiūniečių.

Valdžia su nepaprastu uolumu varė agitaciją už saviškius. Panandojo tai agitacijai valdiškas įstaigas. Iš orlaivų barstė problema ir agitacinius lapelius. O kuomet prie

kaizerio valdžia panaudodavo valdiškus ofisus agitacijai už savo kandidatus, tai socialistai iš kailio nerdamiesi keikė valdžią ir sake, kad neturi tiesos to daryti.

Kaip apokuoja, tai vien socialistai didžiūniečiai visokių lapelių ir atsišankimų buvo atspaudinę arti 30.000.000. Berline buvo ir poperos pritrūkė visokiems plakatams.

SAUKIASI UŽTARYMO. Lenkijos vyskupai atsišaukė į popiežių, kad jis pavarotų savo intermę atitolinti nuo Lenkijos bolševikų pavojo.

PRAŠYS AMERIKOS TARPININKYSTES. Austrijos ir Jugo-Slavijos įgaliotiniai turėjo pasitarimą apie nustatymą rubežių. To negalėjo padaryti. Nutarė kreiptis į Ameriką, kad nuskirtų komisiją, kuri ištyrų dalyką nustatytų rubežius.

NEZINO KAS DARYTI SU RUSIJA. Taikos konferencijos delegatai dar nežino, kas daryti su Rusija, nežino, kokius delegatus iš ten priimti. Konferencija išklaušė pranešimų apie Rusijos stovį nuo Noulens, buvusio Francios ambasadoriaus Rusijoje ir nuo Danijos ambasadoriaus Scavenius, kurs paskutinis Rusiją aplėdo. Abu norodinėjo, jog bolševikų valdžios pripažinti negalima.

VAŽIUOS PARYŽIUN. Šveicarijos prez. Ador pradžioj ateinančios savaitės vyks Paryžium. Tarsis su Pranciškas įstaigas. Iš orlaivų barstė problema ir agitacinius lapelius. O kuomet prie

Žinios iš Lietuvos.

ORGANIZUOKIME ŠALĮ.

Visame pasaulyje ima dūkti vėsula. Gyvenimo jūra banguoja vis smarkyn, iškilusi audra žaibo greitumu griaua senąją tvarką. Kaizerių ir karalių sostai braška ir griūva viens po kito, imperializmo dievačiai, kurie pusę pasaulio turėjo prispaudę savo letena, jau trempiami pasiluosavusių minių.

Mūsų mažas laivelis — Lietuva — atsiduria viduryje tos siūbuojančios jūros. Mes, vos pradėję savoms kojoms vaikščioti, susyk pagaujami tų verpetų.

Griauti pas mus nėra ko, nes mes dar nieko neturime. Prieš ką mes kelsime revoliuciją? Prieš senąją tvarką!! Bet patys vokiečiai ją sugriovė, o naujos tvarkos mes nesuspėjome įsikurti. Ne, mums nėra ko griauti, mums reikia tik ką nors statyti.

Statyti tenka nepaprastose sąlygose. Nors mes esame Lietuvos šeiminkai, bet kartu mus suka tas didžiulis verpetas, pagavęs visą pasaulį, ir mums jo nesuvaldyti. Mums tik reikia savo tėvynės laivelio vairą sukėti ten, kur mažiausia pavojaus būti visai paskandintiems.

O dabar Lietuvos padėjimas biauurs. Vokiečių netikusi politika darė tai, kad mes negalėjome paimti valdžios ir savo rankas. Vokiečiai vis lūkurio, trukdydavo, plėsdami be atodairos mūsų kraštą. Tik kada patys priliptų liepto galą, kada kareiviai, žvargydami ginklais, pradėjo šaukti "Namų vaziuojam." Vokiečiai iš po skverno parodė valdžios šešėlį. Ne šiandien, tai rytoj vokiečių kareiviai aplėis Lietuvą, o mes neturime nei apsaugos, nei pinigų, nei valstybei valdyti reikalingų įstaigų.

Ką daryti, ko griebtis, kad mūsų tėvynė nevirstų pragaru, neatsitiktų plėšikų rankose, nepaplistų kraujuose?

Laukti vien nurodymų iš Lietuvos Tarybos ar iš Ministrų kabineto, atidėti darbą, tai reikštų žudyti šalį patiems. Ką gali kad ir dešimtį Tarybų geriausių norų pilnų, padaryti tokime metu? Nieko, jei mes patys nedirbsime. Mūsų pareiga, kiekvieno piliečio pareiga gelbėti šalį. Atėjo laikas, kada mes galime patarnauti saviems, galime sumažinti vargą ir skurdą Lietuvos darbo žmonėms. Stoją ne žodžių, bet darbo metas. Kada braškėti ima Lietuvos rūmas, gelbėti reikia pirmiausia šalies pamatą — ūkininkus ir darbininkus. Visur, kiekviename sodžiuje, kiekviename valsčiuje turime būti organizuojami ūkininkų ir darbininkų komitetai. Tam reikalui išrinkti per visuotinas suveigas po kelis atstovus, kurie ir sudarys vietos komitetą. Valsčių Komitetai turėtų jungtis į apskrityų komitetus. Tie komitetai ir turėtų paimti visą valdžią vietoje ir savo rankas. Pirmiausia komitetai turėtų žiūrėti, kad jų apylinkėje nesuirytų tvarka. Tam reikalui prie kiekvieno komiteto turi būti įsteigta mi-

licija arba apsauga. Reikia, kad žmonės nepersimūt baime, bet būtų tikri, kad juos užstos, neduos skausmi. Ginklų žmonėse yra — reikia tik juos surinkti.

Toliau komitetai turi paimti visą valdžią, kurią turėjo žandarai ir kiti vokiečių pasodin-ti ponai.

Instrukcijų ir nurodymų laukti, tikėtis, kad kas nors patars, kaip tai visa daryti, nėra ko. Sumanumas, sąžiningumas ir tikras pasišventimas darbo žmonių reikalams tai šiuo metu geriausios instrukcijos.

Tai-gi ir darba, visi, kas gyvas! Kiekviena valanda brangi! Kaip surūdijęs geležies gabalas, mestas į ugnį, po kalvio kiju tampa blizgančiu naujingu padaru, taip ir mes, eidami nūn į liaudį, krikščionys demokratai, parodysim, kad mūsų žodžiai lygūs darbams. Mes išveskime Lietuvą į gerovę!

P. Argiš.

("Tėvynės Sargas")

žusiųjų iš Rusijos daugiau kandidatų į mokytojų vietas Anykščiūnų apskr. dviklasė mokykla. Tik sunku pas mus su butais: daug jų sudegė. Dabartiniai mokyklai esti privačiuose namuose. Vietoj atsakiusio mok. Slizio, mokins šiemet J. Puodžiūnas aukštesniai skyrių, o p-lė Kairytė — žemesniajame. Mokinų prisirašė daugiau 150, o tuo tarpu jau lanko apie 120 mokinių.

LYGUMAI, Šiaulių apskr. Apie Lygumus. Šiauliai gausia plėšikų; nėra tos savaitės, kad neapipieštų bent kelių ūkininkų; dažnai dar sveikata atima, primuša, o kitą ir visai negyvai užmuša. Daugelis vienasėdžių gyventojų negali bėpagyventi savo namuose ir kraustosi įnamių į Šiaulius. Ūkis lieka be šeimininko, žemė apleista. Jeigu taip ir toliau tęsis, tai ir Lietuvai prisieis pergyventi tokį pat pabranginimą, kaip ir Rusijoje.

Visi nekantriai laukia, kada gi susitaisys Lietuvos kariuomenė ar milicija, kurie uoliai užsiimti išvalymu krašto.

BAŽNYTINĖS ŽINIOS.

K a u n a s. Kunigų permamos. Kun. Sragis Fel. iš Tverų altarijos į Alsėdžių kamendorium. Kun. Pukys Pov. Plungės kam., į Staigų klebonu. Kun. Giniatas Juoz., buvusis Plungės klebonas, pagrižęs iš Rusijos, Rietavo klebonu. Kun. Kasperavičius Pul., Retavo kleb., Palangon manšionierium. Kun. Senkus J., persikėlęs iš Petrapilio (Mogiljavo) vyskupijos, Troškūnų kamendorius, Šilų klebonu. Kun. Samulevičius Juoz., Magilevo arcivyskupijos, paskirtas Staigų altarista. Kun. Mažeika Augustinas, Tubinų fil., Tverų altarista. Kun. Dundulis Dom., Milašaičių filialista, Tubinų filijon. Kun. Rozumos Stan., Batakų kamendorius, Milašaičių filijon. Kun. Bumšas Bronislovas, Magiljavo vyskupijos, "Saulės" gimnazijos kapelionu Jurbarkan. Kun. Vitkevičius Pranciškas, Gelažių filialista, Gadūnavo altarijon. Kun. Paulauskis Juoz., Šiaulių kam., Skaisgirio kamendoriu. Kun. Šlekta Petras, Zarasų kam., Šiaulių kamendoriu. Kun. Kačkus Adomas, Sidavos kamend., Skrebotiškių kamendoriu — bendradarbiu. Kun. Inčura Longinas, Seločių kam., Sidavos kamendoriu. Kun. Meškauskas Juozapas T. M., Dvaskios Zemačių Seminarijos kapelionu ir profesorium. Kun. Simonavičius Ant., Alsėdžių kamend. Švėkšnos kam. Kun. Linlys Tadas Švėkšnos kam., Luokės kamendoriu. Kun. Povilanis Lindvikas, Luokės kam., Vadžgirių kamendoriu. Kun. Vaitekūnas Antanas, Šeduvos kamend., "Saulės" draug. gimnazijos kapelionu. Kun. Gelžinis Mikalojus, Pakruojaus klebonas, paleistas nuo vietos, ten pat pasilieka gyventi. Kun. Plungė Jonas, iš Rusijos sugrįžęs, Pakruojaus kam., Skirsnemunin kamendoriu. Kun. Gudžinskis Juoz., iš Rusijos sugr., Vlekšnių kam.

("Lietuvos Aidas")

Protestas prieš "tautininkus".

PROTESTO REZOLIUCIJA.

1. KADANGI taip vadina moji tautininkų srovę, kuriai atstovauja A. L. T. T., per savo laikraščius ir siuntimus po kolonijas kalbėtojus ir agitatorius viešai diskredituoja leidžiamomis paskalomis ir šmeižtais, kaip pačią A. L. T., jos oficialius atstovus, taip ir A. L. T. Akciją Lietuvos nepriklausomybei ir lietuvių tautos gerovei, ir

2. KADANGI toki taip vadinamųjų tautininkų veikimas kenkia Lietuvos nepriklausomybės reikalams, kenkia aukų rinkimui Lietuvai, skaldo ir demoralizuoja lietuvių tautą, ir

3. KADANGI tam skaldymo ir kenksmingo lietuviams darbui vadovauja A. L. T. T. — A. L. T. savo posėdyje 16 sausio d., 1919, taria:

1. Priminti, kaip A. L. T. T., taip ir visai tautininkų srovei Amerikos Lietuvių Visuotiniojo Seimo nutarimus, kuriame nustatyta veikimo būdai ir pamatai.

2. Atsišaukti į A. L. T. T. ir visos taip v. tautininkų srovės lietuvių ir sanžiningumą, prašyti ir reikalauti liautis praštingą lietuviams darbą varinti.

3. Perspėti visą t. v. tautininkų srovę, kad iš tokio lietuviams nederamo veikimo galin-

čios kilti liūdnos pasekmės, kris ant A. L. T. T. ir t. v. tautininkų srovės sanžinės ir atsakomybės.

K. Česnulis,
A. L. T. Sekr.

A. L. T., perskaitysi ir apsvairstysi A. L. T. T. rezoliuciją p. B. F. Mastausko reikalais, taria:

1. A. L. T. atranda T. T. rezoliuciją nepamatotą ir šmeižiančią A. L. T. ir visuomenę, kuriai ji atstovauja.

2. Atsižvelgiant į p. B. F. Mastausko naudingą pasidarbavimą lietuvių tautos reikalams jam Washington, D. C. begyvenant ir A. L. T. Europoje atstovaujant; atsižvelgiant į jo rūpesnį užtikrinant Lietuvos misijai vieta Paryžiuje, kur dabar įvyksta Taikos Konferencija, ir kadangi p. B. F. Mastauskas niekur neparodė intencijos Lietuvos reikalams kenkti,

3. Amerikos Lietuvių Taryba atranda, kad p. B. F. Mastausko veikimas yra aiškus ir išreiškia jam pasitikėjimą.

4. Ir toliau A. L. T. nutaria reikalauti iš T. T. per spaudą paleistis ant p. B. F. Mastausko šmeižtus atšaukti ir šiūnais išreikšti protestą prieš A. L. T. T. akciją diskredituoti A. L. T.

K. Česnulis,
A. L. T. Sekr.

Eina iš So. Boston'o utarninkais, ketveriais ir subatomis. Leidžia Am. Lietuvių Rymo-Katalikų Sv. Juozapo Darbininkų Sąjunga.

"DARBININKAS"
(The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper. Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.C. Association of Labor.

SUBSCRIPTION RATES:
Yearly\$3.00
Boston and suburbs\$4.00
6 months\$1.50
Foreign countries yearly\$4.25

"DARBININKAS,"
242 Broadway, So. Boston, Mass.

DARBAI MAŽINASI.

Pradeda ateiti žinių iš lietuvių kolonijų apie mažinimąsi darbų. Tai nelinksma darbininkams naujiena. Būtų gerai, kad korespondentai knodaugiausia žinių pranešintų apie darbus. Rašykite, kur eina gerai ir kur mažina. Išto darbininkai gali nemažai pasinaudoti.

Darbas mažinantis ir algos puola. Tai antras blogumas. Darbininkų padėjimas pradeda blogėti taisykliu atvejais.

Nedarbas darbe, paleisti tūkstančiai kareivių, uždaryta bravorai. Be to pramonė negali dar gerai eiti dėlto, kad išdirbiniai rinkos neatsidaro. Tai darba dar neįkurtas, pirklyba tarpe tautų neatsinaujina. Todėl gaminti prekes, nežinant kada jas bus galima išgabenti, yra rizikas. Tokiose sąlygose daug pramonės šakų negali pilnai eiti. Be to kapitalistai ta proga naudojami numušdami darbininkams algas. Tokiu būdu prie natūralio stovio prisideda dar kapitalistų godumas.

Kai įvyks tarpe tautų taika, kai prasidės plati pirklyba, tai darbininkai pagerės. Kol kas tai darbininkams reikia sąjungomis spekomis laikytis prieš kapitalistus. Be to reikia didinti taupumą, mažinti išlaidas nereikalingiems daiktams.

NEIŠPILDĖ.

Su pasibaisėjimu skaitome žinias apie tai, kaip Rusijos bolševikų gaujos užplusta Lietuva. Paskutinės žinios praneša, jog Rusijos bolševikų jėgos, užimėjęs Kuršą, paėmė jau Mintaują, o kitas bolševikų sparnas pradėjo grūstis į žemaičių žemę ir jau užėmė Papilę ir Šiaulius.

Vokiečiams iš Lietuvos traukiant juos seka bolševikai. Vienas Lietuvos engėjas traukiasi, antras dar baiesnis seka. Liūdnas Lietuvos likimas.

Be to atsimenama, jog karę pertraukiant tautininkai su vokiečiais buvo sutarę, kad rytiniame fronte vokiečiai pasitrauks iš užkariautų žemių tuomet, kuomet tautininkai bus gavę paimti ten globon mažasias tautas. Jau trečias mėnuo, kaip tas buvo nutarta, o tuo tarpu tautininkai dar nei nesirengė tą išpildyti. Kuomet Rusijos bolševikai ėmė briaunėti Lietuvon, tai ir Lietuvos valdžia ir Amerikos lietuvių Pildantysis Komitetas po daug sykių atsisakė ir tautininkus neįleisti bolševikų į Lietuvą ir paliepti išsikraustyti vokiečiams. Tautininkų valdžios nesijudina.

Sulyg to, kaip lietuviai laikėsi tautininkų, buvo galimai pilnai tikėtis, kad tautininkai priglobės Lietuvai tapti visiškai nepriegulminga ir nedaleis pašaliečiams užplusti Lietuvą. Matome ką kita. Lietuvą baigia užplusti Rusijos žemaisiais gaisvalas.

Lietuviai atsimis tą, ką tautininkai turėjo padaryti, o ne padarė.

Delegato Laiškas.

1 Spalio 1918

Lausanne.

J. Sv. F. Kemėsis.

Mielas Drauge:

Jau beveik mėnuo kaip sėdžiamė Sveicaruose. Pradžioje teko kiek pasitrunkyti, apsilankant su visokiais reikalais Genevoje, Berne, Fribourge. O tu reikalų neužbaigta galybė! Ir galo nesimato. Iš visų pusių eina visokios žinios, visokio plauko veikėjai ir veikėjos gaudė mums pamatyti, pradedant nuo Lietuvos Tarybos Pirmininko — A. Smetonos su M. Yėu ir baigiant vokiečių agentais — politikieriais, apie kuriuos jau gavome žinoti, kad su mumis norėtų pasimatyti...

Šioji Amerikos lietuvių delegacija užimponavo Europoje ir diplomatu domą atkreipė: jie mato daug svarbos tame, ką veiks amerikiečiai lietuviai turintieji su savim Amerikos talyką.

Savo asmeniniams dalykams nėra mums laiko absoliutiškai. Suka galvas tai vienas kas tai antras. Nerimsta net įvairūs kandidatai į Lietuvos karalius, kurie šandien realizuoja su pakviestuojų Urachu! Su šiuo pakviestimu — lietuviai padarė klaidą. Taip visus visus mokytų apgauti vokiečius, kad patys nepasijuto jojo pinklėse. Vieni vokiečių valdžios agentai lietuvių spaudė, grasinio, vargino, gi kiti, apsimetę daugiau prie lietuvių yra lietuvių prieteliai, patarimus laisvą nusiūti vokiečių valdžiai "siurprizą" — šposą iškirsite, ir savo likimą priglobėsite... Šposas tiesa iškirta, bet paties lietuviams: susipainiojo su pačiais vokiečiais, jų žmogų — iš kraujo ir kaulo sodindami sau ant sprando karaliauti! Smetona su Yėu ir visi matyt Lietuvoje moka teisintis ir daug tur racijos. Anot jų daugiausia kalti aliantai, kad tylėjo apie Lietuvą iki tolai, iki su jaja apsidirbo vokiečys. Antra vėl man aišku kad to karaliaus rinkimo nebūtų, jei lietuviai iš Amerikos savo delegaciją būtomėm atsiuntę čia Europon mažiaus 8-10 mėnesių pirmiau!

Visa Lietuva kaip kokio išganymo laukia alijantų pagelbos... Sukiltų žmonės kaip vienas prieš vokiečių, jei turėtų prie ko glaudis ir sau pagelbos ieškoti. Pačioje Lietuvoje susirastų 300-500 tūkstančių jaunų vyrų, kurie bėgtų pas lietuviškus legionus, jei tokie pasirodytų iš Amerikos ties Lietuva — rytų fronte! Legionų organizavimą — Smetona, Yėas ir Co. skaito pirmos svarbos dalyku, kuriuo remsis visos Lietuvos liuosybės išganymas — tad ORGANIZUOKITE LIETUVIŲ LEGIJONUS — čia mūsų ateitis šviesi, skaisči garbinga.

Lietuvos nepriegulmė tur daug stambių priešių. Senosios Rusijos šalininkai nor Lietuvą palaikyti Rusijos ribose. Jie jie varo stiprią agitaciją ne vien Prancūzijoje ir čia tur nemažai šalininkų, bet taipgi darba ir pačioje Vokietijoje!

Lenkai ir-gi nesnaudžia. Laksto iš miesto į miestą, kaip karštų vandeniu apipilti — kuomet ką gauna skaityti apie Lietuvos nepriklausomybę, ir savo pinigais, intrigomis, aristokratiškais — gražomis ir maloniomis ponomis daug pinklį mums daro. Imk tik arčiau su kuo susipažinti ir vakeruokiti, tai ir sugauni kompijotie tokio diplomato-politikierio lenkų, "artimą pažįstamą ir tt... Ir pikta ir juokai ima, kuomet matai kokių priemonių vartojama, kad savo siekinius takus skinti, kad žmogų pagauti, jį "pavergti". Tarpe veikėjų lietuvių Sveicaruose nėra sutikimo ir sutarties. Visi nor būti pirmais

ir tien "pirmenybei" dažnai vien savę ganol!

1. Gabrys & Co. — dirba Lausanne.

2. Viskontas su Vilimavičiu — Fribourge. Veikimo ir visokių intrigu tūzai tai Gabrys su Viskontu: jie čia linkinių eina, kas pagaus "garbės vainiką", ateitis parodys galutinai. Kiti visi — tai jiems akli ir rankiai.

Mes — kaip delegatai A. L. Tarybos — be specialio ingaliavimo išnagrinėti nesutikimams tarpe lietuvių Sveicaruose, ir tuos tyrinėjimus nesileidome, kas buvo žodžiais mums įsakytas pildėme, kun. Viskonto knygoje leidimą apmokėjome, visai nuosaliai nuo tų nesątaikų laikydami, nors šį tą ir galėtume pagauti.

Kun. Viskonto yra vienas gyvenimo tikslas: išgarsinti savę nepaprastu žmogų-didvyriu, surištu santikiais su visu pasauliu... Gi jojo susidėjimas su lenkais ir informacijos duodamos "lietuvių" vardu, o vien savo vieno valia drąsina lenkus po visą pasaulį garsinti, kad tikri — protaujantieji lietuviai nori Unijos Lietuvos su Lenkija ir tt.

Kitoji — priešingoji pusė irgi "ne bez griechu", bet vis dėl to daugiau geros valios ir gražesnio pasikvėtimo Lietuva ir jos reikalams. Apie p. Gabrį — nerašysiu. Tu jį iš dalies kiek pažįsti. Jis priprato pats vienas "na svoju ruku" veikti. Nekenčia sau priešiną. Kiek yra šia gadyne visokių pasaulių agentų, diplomatų, veikėjų politikierių — Sveicaruose, kiek jų atvyksta čionai — iš kitių šalių su visais jį tur intymiškas pažintis ir su visais veda visokių reikalus "Lietuvos ir savo naudai". Jokiū būdu jojo veikimo sukontroliuoti negalima. Ką jis tikrai mano — nežinia! Gudrus, suktas — kaip žaltys. Su lietuviams skaitos kuoma žiausia. Kenkti kiekvienam gal kur ir pas ką užsimanytu... Su savo "šalnininkais" elgiasi suktai!.. Iš visų čia — veikiama, kaip jautis, su atsidavimu tai kun. Steponaitis — ne laisvių šelpėjas. Dirba be atodairos. Dirba ir kiti — bet ne taip smarkiai.

Kun. Olšauskas būtinai šaukia namo D-rą A. Maliauską — organizuoti laud! Geresnį organizatorių anot jo, ne są! Abejoja, ar gaus Maliauskas leidimą važiuoti iš Amerikos iki karės pabaigai.

PORA ŽODŽIŲ APIE p. J. GABRĮ.

Prieš trejetą savaičių esu gavęs iš kun. J. Dobužis laišką, nebuvau manęs garsinti jo spaudoje. Bet pasirodžius laisvamanių laikraščiuose p. J. Gabrio laiškui, iškeliančiam p. Mastauską ir išniekinančiam kun. J. Dobužį ir p. Pakštą — tariausi būsią naudingų daiktų paskelbti tai laišką, nes jį šiek tiek nušviečia tą asmenį, (p. Gabrį), apie kurį dabar daug rašoma ir kalbama.

P. Gabrys drauge su karšta Lietuvos meile jungė visuomet ir savo nepaprastą troškimą — padaryti sau karjerą laisvoje Lietuvoje, kurios laisvei išgau-ti jį sėdė savo geriausias pajėgas. Tasai karjeros troškimas, jeigu išmintingai tvarkomas ir valdomas — negali būti labai smerktinas. Bet dėja, pas p. Gabrį toji ypatybė, matyt, per daug jau buvo įsigalėjusi ir kritiškiausioje valandoje užtemdė net jo patrijo-tizmą.

Kada šį rudenį jį patyrė, jog alijantų valdžios nėra linkusios pripažinti Viln'aus lietuviškos valdžios, p. Gabrys padedamas p. Mastausko apsi-skelbė patsai viršausia Lietu-voje laikinąja valdžia. Tasai kelias jam atrodė aiškus: su alij-antu kar'uomenė įvažinoja į Lietuvą, įveda tenai tvarką,

laisvę — o drauge... ir savo karjerą aprūpina. Iliuzija betgi labai neilgai tęsėsi. Alijan-tai pripažinti nei Vilniūtės, nei Sveicarietės Tarybos nesisku-bino; amerikiečiai lietuviai ne-davė ramybės savo kablegra-momis, reikalaujančiomis pri-pažinti Vilniaus valdžią. Gi pribaigę savię: Dobužis ir Pakštą, kurie išpradžiū buvo įstoje į "Gabrio kabinetą"; tačiau greitai atsipeikėję, 11 gruodžio metė tą samozvan-tyr kompaniją, susidariusią iš-pradžių gal ir gerai norais. Gabrys tada nebetekę lygsva-ros. Štai ir turime jo laišką į Amerikos laikraščius: gird, tik Mastauskas esąs tikęs, o Dobužis ir Pakštą niekam ne-tikę. Galima numanyti, kad kun. Dobužis ir p. Pakštą, pa-tyrę tikrasias mintis p. Gab-rio — stojo atviro kovon su juo. Iš to galėjo kilti dar di-desnės p. Gabrio įnirtimas. Ką mano p. Mastauskas — mes šiandien dar nežinome; tik lin-kę esame manyti, kad jįsai palinks galutinai ten, kur links jį vedančios valdžios.

Ar p. Gabrys turi pamatą tvirtinti, kad kun. Dobužis ir p. Pakštą yra niekam tikę a-merikiečių delegatai?

Kalbų mokėjimas — tiesa, svarbus dalykas. Kun. Dobu-žis — be lietuvių, lenkų, ru-šų, lotynų — dar vartoja ne-blogai vokiečių kalbą, šiek tiek anglų ir truputį francūzų. Tad jįsai nėra nebuolys. Diplo-matų susirinkimuose nelaiko-ma kvotimų iš filologijos, bet stengiamasi suprantamai min-tis išsiskirti. Tą kun. Dobužis tikrai sugebės. P. Pakštą — be trijų senau mokėtų kalbų — išmoko dar nebegalėjus ir anglų kalbos.

Ar moka jie pasielgti salio-nuose Kun. Dobužis, tikras esu, galėtų tuo žvilgsniu leng-vai pralenkti ir Gabrį, ir Mas-tauską; džentelmono manieros jam ingimtos: gimė ir augo in-teligenčiškoje šeimynoje; tuo tarpu kada anie tik per vargą šį-tą ingyti galėjo. Gi p. Pakš-tą ne po salionus trinties siun-tėme. Buvo manyta arba su-naudoti jį pinigų rinkimui, ar grįžti jam su inspiracija ir ži-niomis iš Europos, arba siųs-ti jį į Lietuvą. P. Pakštą va-žiuoja į Lietuvą. Ir gerai da-ru. Tasai jaunas žmogus turi nepaprastus gabumus gero a-gitatoriaus ir organizatoriaus. Kam gi neaišku, kad dabar Lietuvoje tokių žmonių reikia.

Trumpa ateitis parodys, kas bus naudingesnis Lietuvai: Ar Dobužis su Pakštu, ar Gabrys su Mastausku. Aš vienog at-virai pasakau savo nuomonę, kad vien dėlto, jog Dobužis ir Pakštą neado, tautos vienybės, o remia Lietuvos valdžią — vien dėlto jie yra verti di-desnio mūsų pasitikėjimo.

Be reikalo mūsų laisvamani-ai randa dėl jų netinkamu-mo. Jie jų nepažįsta taip kaip mes pažįstame ir dėlto nieko negali čia spėti. Mės tik tiek laisvamaniams galime pasakyti, kad jie galėtų jaus-tis labai laimingi, jeigu savo sriovėje turėtų nors porą tokių gabių ir šviesių žmonių ir to-kių patriotų, kaip yra Dobu-žis ir Pakštą.

Kodėl laisvamaniai taip iš-pūtė Gabrio laišką ir kitus da-lykelius? Kas jiems labiau rūpėjo: ar Lietuvos labas, ar Tautos Fondo surinktiesi šim-tai tūkstančių! — tai lengva numanyti. Nuraminimui nera-minų pasakysime, kad Tautos Fondas surinktų pinigų ne-pado bankose. 6 d. sausio T. Fondo išdėininkas pasiuntė ka-blegramomis:

- 1) Prof. Aaug Valdemarni i Stockholm... \$25,000.00
 - 2) Kun. J. Dobužii i Sveicarija... \$15,000.00
 - 3) Kun. A. Vilimavičii i Paryžiu... \$5,000.00
- Pagal reikalo bus siunčiama ir daugiau. (Išdėininko kaucija pakeliama iki \$100,000).
- Tautos Fondas šelpė Gabrio vedamą Biurą, pakėlė tas Biu-ras varė darbą beinteresingai. P. Gabrys nebegaus nei vieno cento iš Tautos Fondo, pakol

jisai nepripažins Viln'aus val-džios ir nepradės su ja veikti išvien. Samozvancų Tautos Fondas nerėmė ir nerems. Lai-tai būnie aišku ponams laisva-maniams. Ir ar negeriaus pa-galiaus būtų, kad jie labiau rūpintūsi savo tautos išmaiti-nimui, kurs, rodos, gana bran-giai jiems atsieina — negu ka-taliku sudėtis pinigais.

Kalbant apie Gabrį — turiu čia dar pridurti vieną dalyką. Aš nedrįsčiau mesti ant p. Gab-rio laisvamanybės šešelio. Ne-teko man patirti jo paties tiki-binių įsitikinimų. Žinau vienog tikrai, kad, p. Gabrys, kaip žmogus sveiko proto ir augšto mokslo — visuomet stoja ap-gynime tikrosios ir jos reikalų, kada tik tasai klausimas lietu-vių veikėjų susirinkimuose iš-kyja. Tikyba ir krikščioniška dorą p. Gabrys skaito vienu iš didžiausių tautos turty. Tą aš tikrai žinau.

Be to turiu dar pasakyti, kad p. Gabrys turi labai didelį gudrumą ir toli siekiantį protą. Labai galimas daiktas, kad ir savo šitą netakingą ir žemą laišką į amerikiečių laikraščius jįsai siuntė su kokiū nors ypatingu išrovimu, vedančiu ir labą ne ypatos, bet tautos. Gal net ir tasai, rodos, blogas žingsnis išeis ant gero. Nie-ko negalėdami tikrai spėti ar spėlioti, — verčiau laukime to-limesnių atsitikimų.

Kun. F. Kemėsis.

ROCHESTER, N. Y.

Atsakymas laisvamaniams-tautininkams.

Nedėlioje sausio 19 d. šv. Jurgio draugija turėjo 10 metų sukaktuvio apvaikščiøjimą. Da-lyvavo visos katalikiškos drau-gijos. Kuomet kun. J. Kasa-kaitis nuodugniai išaiškino su-sirinkusiesiems apie dabartinis mūsų laisvamanių, pasivadinu-sių tautininkais nelemtus ir ne-pamatuotus užsipludinėjimus leidžiamus per "Tėvynę," "Vien. Lietuvininkų" ir kitus savo šlykštus fanatizmo orga-nus ant katalikų su tikslu vien tik diskredituoti mūsų veik-klus ir atstovus, kad suturėtų aukų plankim, prakilnis Ro-chesterio tėvynainiai — katali-ikai davė tiems priešams tokį atsakymą, kad sumetė T. Fon-dan Lietuvos laisvės reikalams 200 dol. ir prie T. F. skyriaus prisirašė 20 naujų narių, ir su šia auka jau artinamės prie su-rinkimo 5,000 dol.

Visos kolonijos sekite šį pa-vyzdį ir tokius atsakymus duo-kite laisvamaniams ant jų šmeižtų. Šalin nusiminimas ir neužsitikėjimas šioje valan-doje. Ant kiek tieji Lietuvos priešai stengiasi suskaldyti mūsų vienybę ir susilpninti mūsų jėgas, ant tiek mes padvigubinkime savo pajėgas, nes dabar tik mūsų darbas ir ištvermė užtikrins Lietuvai lai-svę.

Lietuvos Sūnus.

AIRIJA PASKELBĖ NEPRIGULMYBĘ.

Sausio 21 d. Airijos atstovai Siñn Fein partijos susirinkę Airijos sostinėje Dubline pa-skelbė nepriugulmybę. Atstovai stovėdami išklau-sė nepriugulmybės deklaracijos, i-steigimo Airijos respublikos. Kartu reikalaujama, kad Bri-tanijos jėgos išsineštų iš Airi-jos.

Kai atstovai susirinko, tai pirmiausia buvo išrinktas pir-mininkas, po to kun. O'Flana-gan atkalbėjo maldą ir per-skaitė nepriugulmybės dekle-raciją airių, anglų ir francūzų kalbose. Po to perskaitytas atsiskankimas į laisvas tautas, pranešant apie įsisteigimą ne-priugulmingos Airijos.

KIEK KAREIVIŲ KARŠ APJAKIMO.

Sulyg aprokavimų karš iš vi-so kareivių apjakino 7,000. Po vieną akį neteko tarp 30,000 ir 40,000 kareivių.

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

WATERBURY, CONN.

Darbai sumažėjo.

Franešu visuomenei, kad niekas nevažiutuot į Waterbu-ry ieškotį darbo. Waterbury buvo pagarsėjęs darbais, bet šiandie visiškai jau nustumo. Jau randasi daugybė bedarbių. Tai iš to matyti, kad jau ge-rumo nėra, o tik vienas blogu-mas. 2 savaitės atgal vietiniai angliški laikraščiai buvo pa-skelbę, kad jau čia esą 11,000 žmonių be darbo. Šiandien jau turėtų būti kur kas daugiau, nes kasdienai darbai eina ma-zina. Žinoma, kada darbai eina mažyn, tuomet darbdaviai griebiasi koaštirusių priemo-nių prispauti darbininkus ir numazinti jų algas, taip kad net baisu pamislyt. Štai ką jie padarė; sumažino darbo va-landas, vietoj 10 val. dienoje padarė 8, vietoj 50c. į valandą padarė 30c. Taip sutaisė, kad žmogus su šeimyna labai sun-kiškai gali pragyventi. Tai to-kiis padėjimas čionai.

Darbininkas.

WATERBURY, CONN.

T. Fondo 40 sk. buvo suren-gęs po keletą kartų iškilmingas prakalbas, kur buvo kvistos visos W. katalikiškos dr-jos imti jose dalyvumą ir priside-ti su aukomis. Per p. L. Ši-mužio prakalbas draugios au-kavo sekančiai:

L. Vyčių 7 kp.\$835.00
Liet. Darb. Są-gos 5 kp. 516.00
Šv. Stan'slovo dr-j.263.30
Šv. Juozapo Brlija315.00
Šv. Jurgio dr-j.333.25
Šv. Kazimiero dr-j.171.55
Ritos moterų dr-j.109.00
Šv. Agotos dr-j.60.00
Šv. Onos dr-j.50.00
Šv. Vardo Jėzaus dr-j. 162.35
L. V. Pol. Nepr. Klub. 100.00
Apaštalytės Mald. dr-j. 20.75
Šv. Petro ir Povilo dr-j. 20.25
Piln. Blaiv. 1 kp.104.00
SLRKA. 91 kp.12.25
Aido Teatralsiška dr-j.10.00
Gvojojo Rožančians dr-j. 6.75

Pavienių aukotojų surašas ir kurie aukavo L. Vyčių 7 kuo-poj ir SLRKA. 91 kp. Šios dvi kuopos malonės atleisti, kad ne skyrimų patalpinta. Tai darau del užimimo ma-žiau vietos laikraščiuose.
Kun. P. Saurasaitis300.00
Kun. J. V. Jankauskas 200.00
J. Pileckas105.00
Kūn. J. J. Valantiejus 100.00
J. V. Kovas55.00
K. Maltrušaitis55.00
K. Sakalauskas51.00
R. Norušis51.00
B. K. Digris50.00
K. Ladyga50.00
P. Kevenas50.00
M. Ziekus50.00
J. Bakutis50.00
J. Namura50.00
K. Pranulis50.00
U. Norkevičienė50.00
K. Skabeikis50.00
D. J. Matas50.00
L. Poškus50.00
V. Pabilionis50.00
Kareiv. J. B. Šaliūnas50.00
A. Mažeika40.00
J. Zienius40.00
P. Dulke25.00
A. Leškys25.00
L. Misūnas20.00
S. Statkevičius20.00
J. Kačauskas20.00
M. Šliavas20.00
M. Šliavas20.00
A. Jakštys16.00
J. Salučka16.00
P. Drevinekas15.00
K. Motekaitis15.00
O. M. Stalionaitė15.00
O. Černiauskaitė10.00
K. Čepurna10.00
J. Brogis10.00
J. Vaičiūnas10.00
B. Kucevičiūtė10.00
J. Laukaitis10.00
M. Dumbliauskas10.00
V. Urbonas10.00
P. Gribauskas10.00
A. Morkys10.00
J. Lucas10.00
Po \$5.00: K. Adomaitis, J. Segevičius, K. Lenerta, P. Šuo-

BRIDGEPORT, CONN.

"Didelė" nelaimė.

Sausio 11 d. ištiko gaisras viename garadžiū, prie ku-ro buvo lietuvių socialistų 41 knygynas. Subėgo ugnege-siai ir gesindami sulaustė už-nuodintu vandeniu visas kny-gas, tarp kurių buvo ir Mark-so biblija su visais prisaky-mais. Dabar socialistai siun-ta iš piktumo ir rengia disku-sijas prieš katalikus ir libera-lus ir kviečia visus "darbinin-kus" vienybėn. Turbūt ma-no, dar darb'nikai sudės pi-nigus nupirkimui Markso pri-sakymų į vietą sudergusios.

Šalapatris.

WESTFIELD, MASS.

Šv. Cecilijos Choras subatos vakare sudainavo keletą tau-tiškų dainelių. Choro vedėju yra vargonininkas R. N. Bar-šis. Choras pusėtinai pralavin-tas. Po dainų buvo pasilinks-minimai. Pelnas buvo skirtas parapijai. Yra rengiami pa-rapijiniai fėrai, kurie prasi-dės saus'o 25 ir bus 26, 28, 30 ir vas. 1 d. Vietos ir apelin-kių lietuviai kviečiami lanky-tis.

J. Z.

CAMBRIDGE, MASS.

Pilnųjų Blaivininkų 7 kuopa šauniai rengiasi prie apvaik-ščiøjimo 2-ros dienos vasario. Štai la kytime savo susirinki-me nutarė užpikrti iškilmingas šv. mišias ir pakviesti kitas vietines katalikiškas dr-as ir kartu dalyvauti laike pamaldų. Taip-gi tą dieną vakare bus su-rengtos puikios prakalbos su įvairiais pamarginimais. Be to nutarė surengti antrą vakarą vasario 9 d. su gražiu progra-mu teatru. Bus ir kitokių mar-gumynų. Pelnas to vakaro skiriamas "Tautos Rytui." Be to per tuos vakarus bus plati-nama spauda ir prirašomi nau-ji nariai. Tai-gi matoma kaip šita jauna kuopelė gražiai gy-voja. Vos keletas mėnesių kuop tapo suorganizuota pas-tangomis gerb. kun. Pr. Juš-kaičio. Štai turi narių dau-gian, ką-puse šimto ir pini-gų kuopos ižde turi kelioliką dolerių taip kad niek nesil-iekia nuo kitų dr-jų. Tikimės neužilgo pavyti senesnes aplin-kines kuopas. Taip-gi valdy-ba tapo išrinkta 1919 m. Dra-sišku vadovu — gerb. klebonas kun. Pr. Juškaitis, pirm.—Izi-dorius Kairis, vice-pirm.—Ma-rijona Šandukienė, prot. rašt.—Ona Mankevičiūtė, f.n. rašt.—Teklė Zokaitė, tvarkdarys —Ona Simbolaitė.

Rašt. O. P.

Vietinės žinios.

Kunigų permainingos. Sulyg Jo Eminencijos kardinolo O'Connell padavijimo gerb. kun. P. Juškaitis grįžta į Cambridge, kur lietuviai jo didžiai laukė. Į So. Bostono šv. Petro parapiją nukirtas gerb. kun. K. Urbanavičius, Montello lietuvių klebonas. Į Montello gi nukirtas Norwoodo lietuvių klebonas kun. Daugis. Norwoodiečiai turbūt gaus kun. Švagždį, bet tikros žinios apie tai dar nėra.

Bedarbių demonstracija. Bostono bedarbiai subatę lankėsi pas majorą Peters, o pamedėlyje pas gub. Coolidge. Bedarbiai pranešė apie netekimą darbų.

Susirinkimas. Sausio 24 d. pėtinioj tuoj po pamaldų bus extra susirinkimas Pilm. Blaiviniukų 49-os kuopos. Susirinkimas bus 7:30 val. vakare. Visi nariai būtinai turi atsilankyti į tą susirinkimą, nes tai svarbus susirinkimas, būtent: tinkamai prisirengti prie apvaikšiojimo Blaiviniukų Savaitės.

Kviečia Pirmininkas.

NEGAUS NEPRIGULMYBES.

Daug Amerikos laikraščių labai priešinasi Airijos nepriegulmybei. Sako, kad Anglija daug milijonų išleidžia pirkinimui Amerikos laikraščių, kad rašytų prieš Airijos nepriegulmybę. Boston Transcript, kurs už kitų mažųjų tautų teises pusėtinai stovi, bet baisiai priešinasi Airijos nepriegulmybei. Sausio 10 d. rašė, kad Airija negaus nepriegulmybės nei 1919 nei 2019 metais.

ATVYKO BOBUTĖ RUSIJOS REVOLUCIJOS.

Į Suv. Valstijas atvyko Breškovskaja, vadinama bobutė Rusijos revoliucijos. Pasakoją apie supuvimą Rusios bolševikų valdžios. Sako, jog Rusijoje neužilgę grūs bolševikų valdžia ir įsisteigę tikra demokratiška valdžia.

SUKILIMAI PORTUGALIJOS.

Po nužudymo prezidento Portugalijoje kilo neramumai ir paskui atviri maištai. Monarchistai sukilo prieš dabartinę valdžią.

NEPILIEČIUS ATSTATYSIA.

Worcesteryje Norton Co. sumanė šitaip kovoti prieš nedarbą: atleisti ištekęsias moteris, kurių vyrai uždirba pragyvenimą, atleisti merginas, kurios užėmė vyrų vietas, sumažinti darbo valandas, atstatyti iš darbo nepiliečius.

KETINA STREIKUOTI.

Nu Yorko 35.000 siuvėjų ketina streikuoti, jei algos nebus ant 15 nuos. pakeltos ir įvesta 44 valandų darbo savaitė.

AR JAU TURI LIETUVIŲ DARBININKŲ KALENDORIŲ 1919 M.?

Jeigu ne, tai pasiskubink užsisakyti, nes vėliaus gali jo pritrūkti.

Kaina 25 centai.

Perskaityk atidžiai, ką sako Amerikos lietuvių katalikų dienraštis "Draugas" No. 13, apie "Lietuvių Darbininkų Kalendarį".

"Šimtiniam Kalendarijui yra daugybė eilių p. J. K., Jakšto ir Gudienės. Išgimti ir žodžių turtinga įvairybė atsiųsimejo Gudienės eilės. "Lietuva pavasarį, vasarą, rudenį ir žiemą".

"Prozos straipsnių yra daug iš įvairių mokslų: istorijos, medicinos ir tt. Bet ypatingai svarbus yra skyrius "Darbo žmonių reikala". Tarp kitko ten randame Lietuvių Krik-

ščionių Demokratų Partijos programą ir K. Vidikausko straipsnį "Priemonės vedančios darbininkus prie šviesesnės ateities".

"Prie ilgokų straipsnelių pridėta daug smulkių, naudingų žinučių. Sustatytojai į tarpus rimtų raštų ir prie galo išbarstę daug sveikų ir padorių juokų.

Šitas "Darbininkų" Kalendarius bene tik yra geriausias iš visų šimet išleistų Amerikoje lietuviškų Kalendarijų."

"Darbininko" skaitytojai Lietuvių Darbininkų Kalendarijų 1919 m. gauna už nupiginkainą 15 centų ir dar sieninį gražų kalendariumą veltui. L. D. S. nariai gaus visai veltui.

Užrašyk, atnaujink arba kitam užrašyk laikraštį "Darbininką" — apturėsi puikią dovanėlę. Adresuok:

"Darbininkas,"

242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

TAIP TURI VISI PADARYTI.

Baltimore, Md.
Sausio 15, 1919.

Gerbiame:— Gavau nuo tamistų pranešimą kad jau pasibaigė prenumerata už "Darbininką". Aš dabar prisirašiau prie LDS ir gaunu tą patį laikraštį, kurį skaitydamas kiekvienas lietuvis džiaugiasi jo turiniu ir žiniomis, ypatingai apie Lietuvą. Taip pat aš prie kiekvienos progos pasiūlau užsirašyti "Darbininką" tiems, kurie dar jo neskaito. Aš jau esu prisijungęs nemažai prenumeratų "Darbininkui".

Su pagarba,

Konst. K. Žvinklis.

REIKALINGI AGENTAI reinkotų pardavimui. Del platesnių informacijų kreipkitės prie:

So. Boston Raincoat Co.,
454 Broadway,

Draugijos Tėmykit!

Vėliavos ir karinės Draugijų, vėliavos tautiškos; įvairūs ženklai: kukardos, šarpas, antspaudos, guzikai del įvairių organizacijų ir susivienijimų. Išdirbu viską, kas tik organizacijoms reikalinga, pigiai, greit ir su dailės (artistišku) gabumu. Mūsų išdirbystė yra seniausia tarpe lietuvių Amerikoje, užtat mūsų ilgas išsilavinimas ir pripratimas jau užganėdino tūkstančius draugijų.

Naujos organizacijos reikalaukite probrų, senos, gi prisiskite savo ženklą arba šarpą, o mes darbą atliksime pagal reikalavimą.

M. A. NORKŪNAS,

16 Pleasant Str., Lawrence, Mass.

IŠ PRIEŽASTIES INFLUENZOS EPIDEMIJOS MES NEGALEJOME UŽGANĖDINTI VISŲ REIKALAVIMŲ DEL

MINTOL VAPOCREAM

Mūsų milžiniški atsarginiai sandėliuose magazinuose ir pas pirklius jau visi sunaudoti. Mes didiname savo spēkas kas diena ir stengsimės išpildyti Tamstų reikalavimus, kaip greičiausiai mes galėsime. Krautuviniškai, kurie negali gauti užtektinai daug per savo pirkliū turėtų telegrafuoti mums, o mes jiems stačiai per expresą pasiųstume, o billą eitų per pirkliū.

SIS DIDIS IŠPIRKIMAS MINTOL VAPOCREAM LIUDIJA JŲG JIS YRA GERIAUSIS VAIS-TAS NUO ISPANISKOS INFLUENZOS, SLOGŲ, ŠALČIŲ IR PLAUCIŲ UŽDEGIMO.

Nors influenza mažinais nekuriuose vietose, daugelyje vietų skaitlius sergančiųjų auga. Yra labai svarbu kad aptiktoriai duotų mums užsakymus ant tiek kiek jiems neatbūtinai reikia, kad tokiu būdu mes užtektinai turėtume pristatyti toms vietoms kur epidemija daugiausiai plinta.

Tiesioginis prisijungimas vietoms perbloktoms su "Flu". Kad pagelbėjus išvartų epidemiją iš perbloktų vietų, mes prisigisime 3 tuzinų 35c. miero pakelių bent kokiam aptiktoriu per Parcel Post arba ekspresą, kuris prisigis mums Money Order arba čekį po \$2.80 už tuziną atimant 5 nuos.

ISPANISKA INFLUENZA Suvienytų Valstijų Visuomenės Sveikatos Skyrius sako:

"Ši liga yra platinama oru kuri mes kvėpuojame ir gaisis nuo kuno, labiausiai iš nosies ir gerklės. Del šios priežasties, nosis turėtų būti patepta su Mentholated Cream, kad užkurtų praplatinimui ligos. Šiame laike, neatbūtinai yra reikalinga sekti patarimą Sveikatos Skyrius ir vartoti Mintol tris ar keturis sykus į dieną, kiekvieną kartą ištepant abidvi nosies skylės.

Šis yra paprasta motis iš Menthol ir apsaugojanti nuo pavirimo alieju, kuris padaro apsaugojančią ir gydančią mosti del kiekvienos nesveikos dalies kuno. VIENAS IŠ PIRMAUSIŲ BUDŲ GYDYMOŠI, kada pradėsi jausti šalčio, peimk valstų del išvalymo vidurių. Valgyk daug maitinančių valgių. Gulek tykiai lovoje, jei yra galimas ir nesirūpink. Gama yra vienatintis valstų del Influenzos ir tt. Išgydyti tave jei tik tu taupysi savo spēkas. Gerk po kiek Ampco Chill Tonic kiekvieną valandą per šilias valandas, po to tris ar keturis kartus į dieną pakel nepag. nuo šalčio, slogų ar Influenzos. Paskui daktarai jau matys reikalingą. Tavo didžiausias pavojus bus nusilpnėjęs.

DARBININKAS

GEROS GYDUOLĖS.

Aš Kazys Korzunas pranešu savo broliams lietuviams, kad aš turėju paralyžių ir jau nemaniau išsigydyti, nes praleidžiau \$500 ir nieko nepagelbėjo. Aš radau apgarsinimą laikraštyje, kad "Einik Ointment" yra geriausi vaistai nuo paralyžiaus. Nusipirkau vieną dežutę ant išmėginimo ir į dvi dieni pajutau stiprumą, o į savaitės laiką pasveikau, už ką esu labai dėkingas. Dabar patariu visiems vartoti nuo Paralyžiaus arba nuo reumatizmo Einik Ointment kuris sustabdo didžiausią skandėjimą ir kaulų sukimą. Galite gauti kiekvienoje lietuviškoje aptiekoje arba tiesiog iš dirbtuvės. Kainuoja \$1.75 ir \$3.50 už dežutę. Pinigus siųskite money orderiu šiuo adresu:

Manufactured by the Z. A. Einik Ointment Co.

Mano adresas: K. Karžunas, General Delivery Union City, Conn.

NEW YORK IR NEW JERSEYS L. D. S. APSKRIČIO VALDYBOS ANTRAŠAI.

Pirm. — A. Miernikas, 10 Harrison St., Paterson, N. J.
Raštininkas — A. Dymta, 112 Berry Str., Brooklyn, N. Y.
Išdininkas — A. Lukoševičius, 456 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Organizatoriai — A. Gerulaitis, 177 Dieke St., Kearney, N. J.
A. Kazlauskas, 85 Prospect St., Newark, N. J.
A. Dymta, 112 Berry Str., Brooklyn, N. Y.

ISIGYK MALDAKNYGĘ, kurioje būtų visos reikalingiausios maldos ir giesmės ir kad būtų paranki nešiotis kišenėje.

Toki maldaknygę yra "PULKIM ANT KELIŲ." Atspaudinta ant plonos popieriaus ir apdaryta gražiais minkštais drobės ir skūros apdarais auksuotais ir raudonais kraštais.

Parsiduoda nuo \$1.50 iki \$3.50.

"Darbininkas," 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

JUS GALITE SULAIKYTI PLAUKU SLINKIMA.

Dermatologas sulaukia plaukų slinkimo, prašalina pleiskaną, niežėjimą, odos gaisvą, augina plaukus pridūda mums reikalingą maistą. Dermatologas padarys kad Jūs plaukai bus tankūs irvelni ir skatūs. Oda Jūsų galvos bus tyra, pleiskanos liuks ant visos ir plančiai nesilinks daugiausiai. Reikalaujant pristatime Jums patė suvis dykt išbandymui sampal. Prisiimkite 10c. stampelį versian tino lėšų, gausi išbandymui defektu Dermaturo ir broliu.

ARGIL SPECIALTIES CO. BOX 37. PHILADELPHIA, PA.

Dr. Ignatas Stankus

Lietuvio Daktaras ir Chirurgas. Ofiso Valandos: Nuo 9 rito iki 5 po pietų. Vakara, Ketverge nuo 6 iki 9 P. M. Nudėdinti iki 4-uo pito.

Paieškojimai ir Reikalavimai.

"DARBININKAS," 242 W. Broadway, South Boston, Mass.

JEIGU NEMOKI RAŠYTI

arba nori, kad raštas atrodytų gerai, tai nusipirk drukuojamą mašinėlę (Typewriter).

Kur pasibaigė ir ašdarys keltai Lietuvų, reikės rašyti daug įvairių laiškų ir gausiems laiškų bus daug lengviau perskaityti drukuotą.

Tokios mašinėlės pirmas pasidūdo po \$70.00, o dabar parduosime tik už \$15.18. Kas pirkis mašinėlę pri-

dėsim dar knygą su nurodymais kaip dirbti vertės \$10.00. Pasinaudokite proga, nes visai ant trumpo lūko. Kreipkitės tiesiog, laiškų arba ypatingai į S. POCUS, 24 Porter St., Montello, Mass.

Paieskau pusbrolio Prano Bigatols, Kauno gub., šiaulų pav. Viekšnių miesto. Aš turiu labai svarbų reikalą ir noriu sužinoti kur jis dabar randasi. Jis pats ar kas kitas praneškite šiuo adresu: ELZBIETA TUKAITĖ, 12 Wilton St., Hyde Park, Mass.

Paieskau dviejų brolių Kazio ir Vincas Boksinskių. Pirmas gyvena Chicagoje, o dabar nežinau kur. Jie patys ar kas kitas praneškite šiuo adresu: A. DABROVALSKIS, 180 K Dimocks Land Cragnewk by Wishaw

KAD BUT GRAŽIU.

Vartok tą mostį, ji padarys veidą TYRŲ, SKAISTŲ ir BALTA. Prašalina šlakus ir spuogus nuo veido. Padaro minkštą ir baltą odą. Kaina dežutės 75c. ir \$1.00. Pinigus galima siųsti popierinį dolerį arba stampomis. Distributor Wilbert Co., P. O. Box 772, Waterbury, Ct.

SUMAZINK BRANGŲ PRAGYVENIMĄ!

Nebuk be cukraus. Mes prisigisime tris svarus chemiško cukraus, su kuriuom pasaldysite daugian kavos kaip su 75 svarais paprasto cukraus, kurį perkate krautuvėse. Chemiškas cukrus yra 25 kartus saldus kaip bent koks nors cukrus pasulyje, jis yra išdirbtas chemiškai iš tikro maisto su paslaptingu procesu. Prisiųsk vieną popierinį dolerį už tris svarus. Atmink, kad tris svarai yra lygus 75 svarams paprasto cukraus, tas nėra apgavystė. Jeigu neužsigaudinsite mes grąžinsim pinigus.

John H. Rickvich, P. O. Box 401, Auburn, Wash.

HARRISON KEARNEY, N. J. LIETUVIAMS ŽINOTINA.

Kas užrašys metams "Darbininką", gaus putkų LDS. Kalendarijų dykai. Taipgi galite gauti visokių knygelių, maldaknygų "Pulkim ant kelio". Kreipkitės pas: Vaclovą Šeraką, 170 Tappan St., Kearney, N. J.

SV. JONO EVANGELISTO PAŠEPLINĖS DRJOS SO. BOSTON, MASS. VALDYBA.

PIRMININKAS — M. Zioba, 4 Levant St., Dorchester, Mass. Telephone: Dorchester 6973—W. VICE-PIRM. — Jonas Galinis, 20 Winfield St., So. Boston, Mass. I PROT. RAST. — Jonas Gilnickis, 277 Silver St., So. Boston, Mass. II PROT. RAST. — Marijona Brikaitė, 210 Silver Str., So. Boston. FIN. RAST. — Povilas Petrasukas, 280 Fifth St., So. Boston, Mass. KASTERIUS — Andriejus Naudėtinis, 16 Winfield St., So. Boston, Mass. MASAŁKA — Jonas Urbonas, 145 Silver St., So. Boston.

Draugija laike susirinkimus kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio 3:30 val. po pietų Bažnytinėje Salėje, So. Boston, Mass. Seikantis susirinkimas priežasties feryn tiddetas ant sausio 21 d. 7:00 val. vak.

Dabar laikas pirkti naujai išleistą maldaknygę "PULKIM ANT KELIŲ."

Dr. Ignatas Stankus

Lietuvio Daktaras ir Chirurgas. Ofiso Valandos: Nuo 9 rito iki 5 po pietų. Vakara, Ketverge nuo 6 iki 9 P. M. Nudėdinti iki 4-uo pito.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ RYMO KATALIKŲ AMERIKOJE

LITHUANIAN R-CALLIANCE OF AMERICA

TURTAS VIRŠ \$125,000.00

Apsidraudusiemis nariams išmoka: PASALPOS: \$3.50, \$7.00, \$10.50 ir \$14.00 savaitėje. POMIRTINĖS: \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00 ir \$1000.00.

Priimama sveiki vyrai ir moterys iki 50 metų amžiaus.

Mėnesinės duoklės sulyg metų laike įrašymo. Šiandien tu esi jauniausias, negu kada nors busi; todėl rašykis dabar — atsisis mažiau mokėti, negu palaukus. Nelauk, kol pasensi ar apsigirsi.

Konstituciją, mokesnių knygele, savaitinį laikraštį "Garsą" ir kitas poperas nariai gauna dykai.

S. L. R. K. A. kuopos randasi visose didesnėse Amerikos lietuvių kolonijose.

Susizink pas vietinės kuopos raštininką ir įrašyk dabar. Jei tavo apeliokėje S. L. R. K. A. kuopos dar nėra, pasistengk, kad ten ją sutvėrus. Rašyk, klausdamas informacijų, pas Centro Raštininką adresu:

P. MULEVIČIUS

458 GRAND ST., Sta. W, BROOKLYN, N. Y.

D. L. K. KEISTUČIO DRJOS BOSTON, MASS. VALDYBOS ADRESAI.

PIRMININKAS — Jonas Adomavičius, 122 Bowen St., So. Boston, Mass. VICE-PIRM. — Vincas Zalieckas, 81 Mercer St., So. Boston, Mass. PROT. RAST. — Antanas Motiejunas, 104 Market St., Brighton, Mass. FIN. RAST. — Jonas Karalauškas, 128 Heath St., Roxbury, Mass. KASTERIUS — Andriejus Zalieckas, 244 D Street, So. Boston, Mass. MASAŁKA — Justinas Tuleikis, 130 Bowen St., So. Boston, Mass. D. L. K. Keistučio Draugija Boston, Mass. laiko mėnesinius susirinkimus kas antrą nedėdienį kiekvieno mėnesio 2-3 val. po pietų po No. 164 Haven St., Boston, Mass. Malonėkite visi ateiti ir daugiau naujų narių su savim atsivesti.

Kad but gražiu.

Vartok tą mostį, ji padarys veidą TYRŲ, SKAISTŲ ir BALTA. Prašalina šlakus ir spuogus nuo veido. Padaro minkštą ir baltą odą. Kaina dežutės 75c. ir \$1.00. Pinigus galite siųsti popierinį dolerį arba stampomis. DISTRIBUTOR WILBERT CO. P. O. Box 772, Waterbury, Conn.

PIRMOS KLESOS DANTISTAS

Dantis ištraukiami ir pripildomi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išraimų. Visą darbą gvarantuojame.

DR. W. T. REILLY

469 Broadway, So. Boston, Mass. PRIE DORCHESTER ST.

Valandos: nuo 9 val. rytą iki 9 val. vakara. Nedėdinti: nuo 10 val. rytą iki 4 val. vakara.

Tel. So. Boston 270

DR. JOHN MacDONNELL, M. D.

Gallima susitikti ir lietuviškai Ofiso valandos: Ryt iš 9 iki 9 val. Popietį 1 iki 3 vakara 6 iki 9

536 Broadway, So. Boston.

TEL. BACK BAY 4200 DR. F. MATULAITIS

Ofiso adresas: 1-2 P. M. 7-8 P. M. G-ds visokias ligas. Prisiimkite Akiplius.

419 Boylston St., Boston, Mass.

CASH UŽ LAISVĖS BOND'US.

Mokėsimė cash už Laisvės bond'us su gult turgaus kaly. Sųsk registruotame laiške arba atėik ypatingai nuo 7 iki 9 val. vakara.

1113 Fayette St., Room 2, N. S. Pittsburgh, Pa.

Dr. J.H. Staknevičius

234 Lafayette St., Kamp. Ofiso valandos: Jefferson st. 8-11 RYTE 2-4 PO PIETŲ 6-8 VAKARU

NEWARK, N. J. Telefonas 9268

AS ADOMAS A. KARALAUŠAS, SEKANČIAI RAŠAU.

Aš laiku sirgau per 3 metus, nusilpnėjęs kelias buvo. Dispepsija, nevairinimas pilvelio, nusilpnėjęs kraujas, inkstų, nerų ir abelsas vėsur nustojimas viso kuno, ir buvan mūstojos vilties, kad begyvenau. Vėsur iškėtojai sau pagelbos, nesigalėjau visoje Amerikoje ir už rubelį, bet niekur negavan sau sveikatai pagelbos.